

muni sit concessum, vt pro his causis ciuilibus nullo modo debeat, in iudicium trahi personaliter, sed per maritum vel procuratorem quemlibet legitimè constitutum, audiatur, & si causæ qualitas hoc requiratur, vt persona eius necessaria sit; debet iudex, vel ire, vel mittere tabellionem personam idoneam, vt actus perfectè expediatur, secundum text. & gl. in d. mulieres de iudicijs in 6. nam à iudice negante vel non admittente iuris communis beneficium, alicui concessum, licita est & legitima appellatio. ita dicit eleganter Bald. in cons. 378. n. 2. lib. 3. Cardin. Tusc. 1. tomo conclusionum 359. sui dicti reddentes rationem, quòd vbi denegatur obseruantia iuris communis, ibi inferri dicitur grauamen à quo licita est appellatio, & probatur ex text. in l. 1. §. si quis tutor excusationem ff. quando appellandum sit l. excusationis l. quicumque Cod. de excusationibus tutorum vbi probatur appellari rectè posse à iudicis decreto, quo aliquem tutorem vel curatorem minoris nominat non admisso beneficio excusationis legitimæ, à iure sibi concessæ, vt diximus supra hac part. cap. 1. circa articulum exceptionum, vbi de tutoris nominatione dixi, & quando possit ab ea appellari.

123 Vltimo loco dicendù est, ea quæ diximus circa effectum sententiæ suspensionis, vel interdicti, intelligi debere in spiritualibus, & diuinis officiis, & in his, quæ concernunt animam, secus autem est dicendum si interdictum vel suspensio alia officia, vel alia temporalia respiceret; tunc enim appellatio emissa à tali interdicto, vel suspensionis sententia suspenderet omnino eius effectum. ita tenet Philipp. Franc. in cap. ad hac quoniam, in princip. de appellat. vbi etiam Ab. & alij, latè Emanuel Rodriguez in quest. regul. quest. 39.

124 artic. 5. tomo 1. qui dicunt quod si iudex interdixit alicui ingressum ciuitatis, seu palatij, vel ingressum alicuius possessionis, appellante ipso ab eo interdicto, suspenderetur effectus sententiæ, quod idem dicendum est in sententia suspensionis, vel interdicti à beneficio, vt per argumentum ab speciali text. in c. is cui de sentent. excommuni. lib. 6. tenet gloss. ibi verbo sequentem. vbi eam sequitur Archidiaconus, & Ioann. Andr. quam gloss. menti tenendam dixit Philipp. Franch. & Ab. vbi supra, quam ad hoc omnino vide, quoniam singularis est sine dubio, qui omnes hanc partem tenent cõtra Innocentium qui contrarium insinuare videbatur in dict. cap. ad hac. vide etiam Lancelot. de attentat. 2. parte cap. 12. in præfatione numer. 86. qui confusè multum loquitur, & post Philippum Franc. in cap. ad hac quoniam sub num. 3. de ap-

pellat. dicit Escac. de appellat. quest. 3. à n. 67. & quest. 17. limit. 42. num. fin.

Qui omnes Doctores similiter idem intelligunt, & probant in suspensione vel interdicto ab vsu pallij, seu à Pontificalibus, cuius effectus per appellationem subsequenter, & pallio, & Pontificalibus vt poterit, cæteraque omnia facere ex doctrina Innocent. in cap. 1. de sentent. excommunic. in 6. & ex Speculatore loco per Abb. & Franch. relato, & post Franch. Escac. d. quest. 3. num. 68. vbi quòd sic suspensus vsu pallij in diuinis celebrans non incurrit aliquam irregularitatem.

Pariter etiam idem dicendum affirmant Lancelot. vbi proxime num. 84. & 85. ex Decio consil. 204. in causa cathedrali per totum, & alij, in Episcopo, seu alio clerico deposito, quia interim appellatione à talis depositionis sententia pendente, nihil innouatur integer appellantis status, imò conseruatur, vt antea. igitur omnes concludunt reg. text. in dict. cap. v. cui. & aliorum superius adductorum, solum habere locum in his suspensionibus, & interdictis, quæ concernunt animam, & spiritualia, secus autem in cæteris temporalitatem, & profana respicientibus, in quibus iudex Ecclesiasticus omnino vim fieri declarabitur in tribunalibus supremis, si recuset deferre appellationi interpositæ à tali sententia suspensionis, vel interdicti, omniâque in posterum gesta reponere.

CAPVT VI.

An iudex Ecclesiasticus vim faciat, non deferens appellationi interpositæ à sententia interlocutoria, lata super articulis eius causæ, à cuius diffinitiuâ prohibetur appellari.

SVMMARIVM.

A diffinitiuâ prohibita appellatio siue quoad vnum tantum, siue quoad vtrumque effectum simul, an prohibita intelligatur ab interlocutoria. num. 1.

Quod non prohibetur, censetur concessum. numer. 2.

Analogum per se sumptum stat pro potiori significato. num. 3.

Sententia appellatione de diffinitiuâ intelligitur. num. 4.

Appellatio prohibita à sententia intelligitur à diffinitiuâ, non ab interlocutoria. num. 5.

Statutum prohibens appellationem à sententia potestatis,

potestatis, intelligitur de diffinitiuâ strictè. num. 6.

Prohibitio compromittendi super causa, intelligitur super principalis, non super articulis incidentibus. num. 7.

Appellatio prohibita heretico quoad diffinitiuam duntaxat intelligitur, non quoad interlocutoriam. num. 8.

Interlocutoria non reparabilis per appellationem à diffinitiuâ, recipit appellationem. num. 9.

Grauamen non potest reparari, quando non potest appellari à diffinitiuâ. num. 10.

A syndacatu licet non appelletur; tamen ab interlocutoria incidenti licere qui dicant. num. 11.

Prohibita licet sit appellatio in remedio l. fin. de edicto Diui Adria. & l. vni. Cod. si de moment. poss. ab interlocutoria incidenti licere, qui teneant. num. 12.

A diffinitiuâ licet prohibita sit appellatio, admittitur tamen ab inordinato processu. num. 13.

Appellatio vbi à diffinitiuâ prohibita est, pariter censeri prohibitam ab interlocutoria, & emergenti, defenditur. num. 14.

Pactum inter partes, ne appelletur in causa, intelligitur etiam prohibitio ab interlocutoria. n. 15.

Clausula (appellatione remota) intelligitur etiam respectu interlocutorie. num. 16.

Summaria vbi est causa, omnes eius articuli summarij sunt. num. 17. & 24.

Causa, & ratio prohibitiuâ appellationis in causa appellationis militat etiam in interlocutoria. num. 18.

Statutum prohibens appellationem à diffinitiuâ, intelligitur & in interlocutoria, vbi militat eadem ratio. num. 19.

Statutum prohibens de nullitate dici, intelligitur etiam in interlocutoria. num. 20.

In causa quæ conueniunt, debent, & in effectu conuenire. num. 21.

Causa, quos necit aequitatis, & rationis identitatis, non sunt quoad iuris dispositionem separandi. num. 22.

Ab interlocutoria facilius ius appellationem tollit. num. 23.

Natura eadem est questionis incidentis in causa principali, quæ de ipso principali. n. 24. & 17.

De parte quoad partem idem est, quod de toto quoad totum. num. 25.

Prohibita appellatio à causa principali, prohibetur etiam ab accessorijs. num. 26.

Appellatio vbi est prohibita ex natura causæ prout alimentis, &c. intelligitur prohibita ab incidentibus. num. 27.

Prohibetur cum quid, censetur etiam prohibitum omne, per quod peruenitur ad illud. num. 28.

Per interlocutoriam peruenitur ad diffinitiuam. num. 29.

Salgado de protect. Reg. Tom. I.

Appellatio si est prohibita à laudo, ita prohibetur à præambula compulsionem. num. 30.

Appellatio vbi est prohibita à principali, an ita intelligatur ab interlocutoria varij varia dicere. num. 31.

Abbas opinio refertur. num. 32.

Angeli distinctio refertur. num. 33.

Aegidij Bossij distinctio refertur. num. 34.

Decij distinctio refertur. num. 35.

Rebuffi opinio refertur. num. 36.

Achil. Personal. distinctio refertur. num. 37.

Scacia opinio refertur tenentis absolute prohibitam appellationem in causa principali, censeri prohibitam ab interlocutoria. num. 38.

Appellatio vbi admittitur quoad deuolutiuam, non potest dici, quod interlocutoria non potest reparari per appellationem à diffinitiuâ. num. 39.

Grauamen in possessorio reparatur in petitorio, secus si super petitorio iudicium non expectatur. num. 40.

Doctorem omnium resolutio in questione proposita, & distinctiones non integrè satisfaciunt. num. 41.

Authoris distinctio refertur in proposita questione. num. 42.

Appellatione prohibita quoad suspensiuam tantum in causa principali, censetur prohibita ab interlocutoria super incidenti, aut emergenti articulo. num. 43.

Statutum generaliter prohibens appellationem à tali causa, intelligitur prohibere à qualibet eius interlocutoria. n. 44.

Idem in statuto prohibente compromissum. num. 45.

Oratio indefinita negatiuè concepta vniuersalem significationem habet. num. 46.

Negatio apposta subiecto, aut termino communi, facit orationem vniuersalem. num. 47.

Statutum prohibens appellationem specialiter à sententia, intelligitur de diffinitiuâ, non de interlocutoria, cum sit stricti iuris. num. 48.

Statutum prohibens appellationem est odiosum, & restringendum, vt minus ladat ius commune. num. 49.

Ratio per quam statuto prohibetur appellari à sententia, si militet etiam in interlocutoria, de ipsa intelligitur, licet sit strictè interpretandum. num. 50. & 51.

Prohibita appellatione in causa principali, prohibetur ab interlocutoria, etiam si aliâ ab ipsa licuisset appellare. num. 52.

A competentia, vel incompetentia appellatio admittitur etiam vbi sit prohibita à diffinitiuâ, quoad suspensiuam tamen. num. 53.

A competentia seu incompetentia non censetur prohibita appellatio, quandoque prohibetur ab interlocutoria. num. 54.

Incompetentia exceptio quandoque opponi-

tur, ad impediendam sententia executionem. num. 55.
 Prohibita appellatio per statum non intelligitur prohibita à sententia super incompetencia. num. 56.
 Iurisdictionis defectus exceptio non censetur exclusà à dispositione prohibente omnes exceptiones. num. 57.
 Interlocutoria super legitimatione personarum an admittat appellationem, ubi causa principalis illam non recipit, puta; quia est executiva. num. 58.
 Legitimatō personarum in quocumque iudicio necessaria est. num. 59.
 Exceptionem incapacitatis, in quolibet iudicio executivo admittendam. num. 60.
 Legitimè actor, & reus debent comparere in quolibet iudicio. num. 61.
 Legitimitatis exceptio non censetur exclusà à quolibet statuto, omnes exceptiones adversus instrumentum excludente. num. 62.
 Legitimitatis exceptio etiam post tres sententias potest opponi. num. 63.
 In iudicio ex l. fin. Codice de edicto divi Adriani interlocutoria procuratorem legitimum non esse, vel aliquem non habere legitimam personam standi in iudicio, recipit appellationem. num. 64.
 Et in pronuntiatione, quem esse, vel non esse tutorem. num. 65.
 Beneficij curati provisio non recipit appellationem, & proceditur summarie. num. 66.
 Oppositor, si declaretur esse vel non esse filium patrimoniale, aut alias personam legitimam; licet appellat in provisione curati. num. 67.
 Appellatio permittitur ab inordinato processu, etiamsi in causa principali non admittatur quoad diffinitivam. num. 68. & 69.
 Hieronymus Gonzalez opinio reprobat. num. 70.
 A iudice procedente ordinariè, cum debeat procedere summarie, tanquam ab inordinato processu licet appellare. num. 71.
 A iudice procedente summarie, aut executivè, ubi ordinariè debuit procedere, licet appellare. num. 72.
 Nisi quando summarie procedere, relinquatur iudicis potestati. num. 73.
 Ordinem iudicarium servare, non potest nocere. num. 74.
 A iudice non faciente quod eius potestati relinquatur; non licet appellare. num. 75.
 Ad testium inhabilium seu post terminum probatorum admissionem appellatio admittitur, etiam ubi à diffinitiva prohibetur quoad suspensivum. num. 76.
 Sententia interlocutoria, si per dolum, aut iniuriam feratur, appellationem recipit, etiam ubi

à diffinitiva prohibetur. num. 77.
 Idem est in sententia, que fertur per latam culpam, cum dolo aquiparetur. ibid.
 Sententia lata per dolum iudicis nulla est, nec transit in rem iudicatam. num. 78.
 Sententia nulla executionem non meretur. num. 79.
 A diffinitiva prohibita appellatio quoad utrumque effectum censetur permessa à qualibet interlocutoria incidenti. num. 80.
 Ab interlocutoria appellatur, quando per appellationem à diffinitiva reparari nequit. num. 81.
 Grauvamen dicitur irreparabile per appellationem à diffinitiva, quando nullo modo ab ea permittitur appellare. num. 82.
 Appellatio devolutiva ubi à diffinitiva datur, non potest dici, grauvamen interlocutoria non posse reparari per appellationem à diffinitiva. num. 83.
 Concil. Trid. sess. 13. de reform. cap. 13. ponderatur. num. 84. & seqq.
 Appellatio, ubi simpliciter à iure reperitur prohibita; intelligitur quoad utrumque effectum. num. 85.
 Principis à voluntate qua pendet, impossibilia iudicantur. num. 86.
 Appellatio ubi prohibetur in delictis, non intelligitur prohibita ab incidentibus. num. 87.
 Iura adaptantur ad ea, que frequentius accidunt. num. 88.
 Grauvamen non reparari per appellationem à diffinitiva verificatur, quando ab ea est prohibita quoad utrumque effectum, non quoad suspensionem tantum. num. 89.
 Heretico licet prohibetur appellatio à diffinitiva, non tamen ab interlocutoria, & quare. num. 90. & 91.
 l. 1. §. questum ff. de appellatio. verba ponderantur. num. 92.
 Prohibita appellatione à diffinitiva ut causa principali quoad suspensivum, appellationi à qualibet interlocutoria regulariter deferendum non est. num. 93.
 Prohibita appellatione à causa principali quoad utrumque effectum, admittenda est à quolibet grauvamine incidenti. num. 94.
 A possessoris an sit appellatio prohibita quoad unum vel utrumque effectum, due sunt contrarie opiniones. num. 95.
 A possessorio si fuisse appellatio prohibita quoad utrumque (ut plurimi putarunt) verum foret, permissam esse à qualibet interlocutoria. ibidem.

R V I V S quæstionis vt debitum consequamur exitum, in duas cogimus ius imitantes, partes diuidere, atque distinguere, scilicet: appellationes ab interlocutoriis

terlocutoriis latis in causa, cuius diffinitiva prohibetur appellatio, quoad effectum suspensivum tantum, & in appellationes, que emittuntur ab interlocutoriis, in causis & negotiis negantibus à diffinitiva appellationem quoad utrumque, & suspensivum & devolutivum simul, de quo ad resolutionem quæstionis propositæ apparebit, & pro parte affirmativa, nempe; vim iudicem facere huiusmodi appellationi non deferentem. Probatur primo:
 2 Quoniam, quod non prohibetur, censetur permittum. l. 1. & text. in l. ex eo ff. de restib. text. in l. inter socerum §. cum inter ff. de pactis dotal. sed appellatio ab interlocutoria non inuenitur prohibita hoc casu: quando prohibetur à diffinitiva. ergo censeri debet permessa, & admittenda & quia analogum per se sumptum debet referri ad potius significatum, §. ius civile in ff. de iure natur. & id in terminis dixit Franch. in c. cum appell. §. si vero n. 3. de appell. in 6. Ab. in c. pastoralis n. 6. de appellat. quoniam, appellatione sententiæ, intelligitur de diffinitiva, text. est in l. quod insit ff. de re iud. ibi, licet de sententiis contra, & c. notat gloss. in cap. cum olim, de restibus. & pariter ex text. in c. venientes, de iur. iuran. ibi, cum & leges etiam sæculares post sententiam etiam beneficium appellationis non denegent à grauatatis, & c. iuncta l. ante sententiæ tempus. & ibi Cynus num. si. C. quorum appella. non recip. ubi ab interlocutoria prohibetur, & non à diffinitiva, idem docet Bald. in l. si ex causa §. nunc videndum. & ibi Albericus ff. de minoribus. post Gulielmum Cumum, quod prohibita appellatione à sententia intelligitur à diffinitiva, non autem ab interlocutoria, idem Bald. in l. 1. in princ. ff. de off. prefetti preto. & in additio. ad Specula. titulo de sentent. Socin. consil. 39. capio primum numer. 12. libr. 4. Alexand. consil. 50. visis actis sub num. 2. lib. 2.
 6 ubi quod licet statutum prohibeat appellationem à sententia potestatis, debet intelligi de sententia, que est strictè diffinitiva: ergo quando appellatio remouetur à diffinitiva sententia, non debet extendi ad interlocutoriam.
 7 Facit insuper, quoniam quando in aliqua causa, qua per legem vel statutum prohibetur sit, compromittere, intelligi debere quoad causam principalem, & substantiam negotii, non tamen intelligi quoad articulum emergentem in eo: docet Bald. in l. cum proponas in fin. de rebus creditis. quod etiam affirmant nonnulli Doctores relati à Socino seniori consilio 300. column. 3. versiculo circa tertiam lib. 2. Huc pertinet, quod scriptum reliquere Archidia. Ioan. Andr. & Geminianus in c. inquisitionis, de hereticis lib. 6. quo Salgado de protect. Reg. Tom. 1.

loci illud affirmant, quod licet heretico 8 prohibitorum sit appellare, intelligitur quoad sententiam diffinitivam, non autem quoad sententiam interlocutoriam.
 Vltius probatur, quoniam quando interlocutoria non potest per appellationem à diffinitiva reparari, licet admittit appellationem, supra capite primo, latè diximus. Sed ubi prohibetur appellatio in causa principali, grauvamen interlocutoria reparari nequit, ergo ab interlocutoria iis casibus admitti debet appellatio. ita loquendo de possessorio argumentatur Ozafchus decisio. 25. mortuo intestato sub numer. 14. Contard. in dicta l. unica limita. 5. numero 3. versiculo sed an ratio, & c.
 Deinde, & hæc pars fulcitur, quoniam 11 licet à sententia lata in syndicato contra officialem appellari, non liceat, quoniam ea pendente executio fit: tamen bene poterit appellari ab interlocutoria sententia, seu grauvamine incidenti, quoniam ab eo officialis in syndicato rectè queit appellare, quamvis sibi à diffinitiva prohibetur, ut per Paridem de Puteo in tractatu de syndicato, verbo appellatio. in versiculo syndicatus, & versiculo à sententia lata. Moderni in annotat. ad Egnidium num. 195. Maranta in Speculo aduoca. 6. part. princ. 2. actu titulo de appellat. num. 193. & alij citati à Lanceloto Roberto de attentat. 2. p. cap. 12. limi. 2. o. num. 4. quibus pariter assentire videtur.
 Cæterum, & hæc pars tuctur ex his, quæ adducunt Innocen. in cap. significauerunt, verbo appellasse de restibus. Angel. in consilio 46. statuto civitatis Florentiæ, col. fin. versiculo preterea, quem sequuti sunt Nicellus in tractatu de concord. gloss. sub numero 2. 3. versiculo 4. moderatur. Stephanus Auferri. in additio. ad decisiones Capelle Tholof. Decius in cap. pastoralis numero 4. de appellat. Blancus in tractatu de compromi. 4. quæstione princip. numero 2. 1. versiculo quarto deducitur. Lancelotus Robertus ubi supra d. limi. 2. o. numer. 4. Contard. in l. unica limit. 5. num. 1. & sequentibus, & quæstione 2. o. numer. 1. Cod. si de moment. possess. Vestrinus. Grauatius; quos citat Escacia libro 1. causa. civil. & crimin. cap. 97. sub num. 981. Petrus Duënas in regul. 44. fall. 3. Bald. & Albericus post Gulielmum de Cumis in l. si ex causa §. nunc videndum ff. de minoribus. Zuchard. in l. fin. Codice de edicto divi Adriani numero 436. illud omnes affirmantes, 12 quod licet à sententia lata in possessorio, ex l. 1. Codice si de momentanea possessione. similiter, & in remedio legis finalis Codice de edicto divi Adriani tollendo. non admittatur appellatio, imò prohibita sit; nihilominus ab interlocutoria lata super articulis emer-
 C c 3 gentibus

gentibus in causa, & eius discursu appella-
tio admittitur vndique.

13 Pariter, & illud hanc partem affirmati-
uam defendit; scilicet, quoniam in his, &
aliis casibus, in quibus non permittitur ap-
pellatio quoad merita, & substantiam cau-
sæ, admittitur tamen, ab inordinato proces-
su, & sic à grauamine articuli emergentis,
ita docuit Bald. cap. ex conquestione num. 1. de
restitutione spoliat. Iaf. in l. 1. numer. 5. versiculo
limita 2. de bonorum possessio. secundum tabulas.
& ibi Decius numer. 6. versiculo quinto, & ab
inordinato, &c. idem Decius in dict. l. fin. Cod.
de edicto Diui Adri. numer. 47. versiculo sed pos-
set. Couarruii. in practic. quest. cap. 23. num.
8. versiculo caterum licet. Natta consilio 12 1.
num. 4 lib. 1. Ioseph. Ludoui. deci. 39. num. 8.
Zuchard. in dict. l. fin. Cod. de edicto Diui Adri.
num. 436. Bellame. decisioe 347. Felin. in cap.
suboria num. 4. limit. 1. de re iud. Verat. decisio-
ne 6. vel 60. numer. 5. & 6. part. 1. Marqueffa.
de commissio. 1. part. cap. 12. num. 51. & de hac
re lausimè agemus infra 4. part. cap. 13. per
totum, vbi plures doctrinas conuulsimus.
Quæ pars, & rationibus, & autoritatibus
satis comprobata videtur, vt firmare queat
aliquis regulam generalem, appellationem,
nempe; prohibitam in causa principali, non
censeri prohibitam, in interlocutoriis pro-
latis super articulis incidentibus, seu emer-
gentibus, & per consequens iudicem, qui ei
deferre recusat, vim facere manifestam, sibi
nec per Senatam causam remittendam esse
videri.

14 Et licet præfatis Doctoribus hæc & tibi
lector candide placeat, multis tamen opinio
aliis displicet, probantibus hoc casu, hæcque
questione, vim nullam iudicem commit-
tere, si noluerit deferre appellationi emissæ
à sententia interlocutoria, vel à grauami-
ne incidenti ante diffinitiuam sententiam,
à qua prohibita esset appellatio. Quoniam
eo casu appellationem admitti non debe-
re, sicut nec à diffinitiuam, dicunt. Quod ex
eo probatur, primò, quia si inter partes liti-
gantes pactum fiat, vt à sententia in causa
lita non appelletur, intelligitur etiam ab
interlocutoria hæc prohibitio facta, ita tenet
Bald. & Salicetus in l. fin. §. fin. C. de tem-
poribus appellationum, quos sequutus est Gre-
gorius Lopez in l. 13. tit. 23. part. 3. in gloss. 6.
allegat ad hoc text. in l. 1. §. si quis ante sen-
tentiam professus ff. à quibus appellare non li-
cet, ibi, indubitatè appellandi auxilium per-
dit, &c.

16 Similiter quia quando Princeps prohibet
appellationem, puta, quando committit
causam, ea remota, intelligitur etiam ab in-
terlocutoria remota, atque prohibita, ita

contra Bart. tenent Angel. & Immola in d.
l. 1. §. fin. ff. à quibus appellare non licet. Gregor.
Lopez in d. l. 13. tit. 23. part. 3. gloss. 9. ratio-
nem reddentes, quia eadem ratio militat in
vtroque. Lancelot. de attent. 2. part. c. 12. limit.
8. num. 20. & 21.

Deinde facit pro hac eadem parte, quia
17 quando causa est summaria, omnes eius cau-
sæ articuli summarij esse debent, vt notat B.
in extrauag. ad reprimendum in verbo summa-
ria. quem sequuntur Doctores in cle. sape de
verborum signif. & latè explicat Iafon in l. 2.
Cod. de edicto Diui Adrian. tol. quibus adden-
dus Petrus Anchar. in cle. dispen. 5. nota de iu-
dic. optimè per Anto. Nattam consi. 12 1. n. 12.
lib. 1. ergo eodem modo dicendum est, quòd
quando in aliqua causa appellatio prohibe-
tur, intelligi etiam debet à quolibet eius
articulo.

18 Desuper quoniam appellatio in causa pro-
hibita, siue ratione causæ, puta; quia cele-
ritatem, celeremque executionem requirit,
siue propter autoritatem iudicis de ea cog-
noscentis, quæ est ratio magis frequens,
ac fundamentalis, qua regulariter appella-
tio est prohibita, vt patet ex iuribus, & au-
thoribus rem hanc attingentibus, vt vide-
bimus in discursu huius libri. sed hæc ratio
pariter militat in sententia interlocuto-
ria, sicut & diffinitiuam, vt etiam considerat
Benedictus à Plumbino in l. etiam §. absens
ff. de manumiss. vindicta. Menoch. in tractatu
de adipiscenda possess. rem. 4. num. 8 13. & per
Angel. & Immola in l. 1. §. fin. ff. à quibus
appellare non licet. ita docet Gregorius Lo-
pez in l. 13. tit. 23. parte 3. gloss. 9. Alexand.
consil. 50. visis actis numer. 12. lib. 3. latius Fel-
lin. in cap. causam que sub numer. 27. versiculo
dum dicit de rescriptis. Aquiles Peronal. tra-
ctatu de adipiscen. possess. numer. 336. versiculo
ego bene fateor. & quod statutum loquens de
appellatione à diffinitiuam militet in interlocu-
toria, quando in casu est eadem ratio, tenet
post Paul. Castrenf. Franch. in c. pastoralis
quest. 6. num. 24. de appellat. Rota decisio. 100.
numer. 20. parte 1. diuersorum. Cæsar Contard.
in l. unica limit. 5. numer. 4. versiculo limita mo-
do Cod. si de momen. possessio. & facit Puteus
decisioe 274. die 5. Maij numer. 3. lib. 3. quem
sequitur Contard. dicens, vbi proximè nu-
mer. 6. quòd statutum prohibens dici de nul-
litate, interlocutoriam comprehendit. ergo
idem quod in diffinitiuam dicendum est, quia
vbi cumque est eadem ratio, eadem est iu-
ris dispositio l. illud ad l. Aquiliam l. actio. ff. de
verborum obligat. & quæ in causa inueniunt,
debent & in effectu conuenire l. de quibus.
vbi Ang. & Doctores notant ff. de legib. casus
namque, quos necit paritas æquitatis, &
identi

22 identitas rationis, non sunt quoad iuris dif-
positionem separandi. d. l. illud. cum ibi no-
tatis per Bald. & Oldrad. & est originale
verbum Ciceronis in Topicis, maxime quia
23 facilius ius tollit appellationem, ab interlocu-
toria, cum sit minoris præiudicij, tener in
terminis Cæsar Contard. in repetiti. l. unica
limit. 5. numer. 4. C. si de momen. poss. appella-
tionem ab interlocutoria quam à diffinitiuam
potius tolli, quoad appellandi genus & ma-
teriam, in illa regula est negatiua, secundum
textum in l. ante sententiam tempus Cod. quorum
appellat. non recipi. in ista autem, & sic in dif-
finitiuam regula est affirmatiua, leg. & in ma-
ioribus. cum aliis.

24 Quæ pars iterum corroboratur, quoniam
eadem natura esse solet quæstionis inciden-
tis, & emergentis in causa principali, quæ
est ipsius causæ principalis, elem. dispensiofam
de iudicij. not Bald. in l. solet num. 8. ff. de ali-
ment. & cibarijs legatis Iaf. in l. 2. num. 6. C. de
edicto diui Adri. tol. Decius in cap. pastoralis
num. 4. in si. de appell. latè Menoch. de arbitr.
iudi. lib. 1. quest. 45. num. 9. & 10. & pulchrè
scribit ad rem hanc Socinius senior consilio
30. columna 3. lib. 2. & idem Menoch. ad pro-
positum nostrum in dict. tractatu de adipiscen.
poss. rem. 4. num. 8 15. cum ergo in causa prin-
cipali, atque ita à diffinitiuam appellare non
liceat, non etiam ab incidentibus. quòd per-
tinet illud vulgare regulæ, quod idem est

25 de parte quoad partem, quod de toto quo-
ad totum. textus in l. que de tota. vbi gloss.
B. & Doctores notant, ff. de rei vindicatione.
bonus textus in l. iuris gentium §. adeo. vbi per
Iafon. ff. de pactis. textus in l. si vnus. §. si cum
tibi cum seq. eodem tit. text. in l. si cui in princ.
versiculo proinde ff. de legatis. 1. text. in l. tres
tutores in princ. ff. de administratione tutorum,
bonus etiam text. in cap. super questionem §. si.
& in cap. pastoralis §. item cum totum. de officio
delegati cap. si diligenti de prescriptio. cum alijs.
ergo dicendum est; quòd cum non appel-
latur à sententia totius causæ, & super tota
causa principali, nec debet admitti à lata
in eius parte, & articulis emergentibus, vel
incidentibus. & facit quod dicit Eguidius
Boslius in tractatu var. crim. titulo de appellat.
n. 10. ex doctrina Alexand. in leg. patris &
filij. ff. de vulgari & pupillari. colum. 2. & per
B. in d. leg. solent. dicens, quòd quando pro-
hibetur appellatio à principali, etiam intel-
ligitur prohibita ab accessorijs, & impensis,
26 & idem tenet omne Lancelot sibi contra-
rius 3. p. c. 26. à n. 130. cum sequentibus.

27 Cæterum hæc pars defenditur, quia ac-
cessorium debet sequi naturam sui prin-
cipalis, ex reg. vulgari, accessorium, de reg. iur. in 6.
& ideo dicit Card. Tuscus 1. tomo concl. 359.

num. 44. & 45. sequutus Angelum consil. 186.
quòd vbi appellatio prohibetur in aliqua
causa ex ipsius natura, vt in momentanea
possessione, alimentis, & similibus, pariter
nec admittenda esse ab interlocutoria eius-
dem causæ.

28 Quòd pertinet illa vulgare regula qua
in proposito vntur protinus referèdi Do-
ctores, scilicet; cum quid prohibetur, et-
iam prohibitum censetur omne, per quod
peruenitur ad illud. iuxta textum in l. oratio.
ff. de sponsalibus. & quod ibi adducunt com-
muniter Doctores, & in leg. sicut certo. §. fin.
& ibi gl. verbo dominium ff. commodati igitur
cum à diffinitiuam appellare non licet, ergo 29
neque ab interlocutoria, per quam ad dif-
finitiuam peruenire, & deuenire solemus, ita
in specie hoc argumento ad huius partis negati-
uæ defensionem vntur Bald. in l. unica
num. 4. Cod. si de momen. poss. fuerit appellat.
quo loci reiicit opinionem illam Guillelmi
Cu. in leg. si ex causa. §. nunc videndum. ff. de
minoribus, quam pro contraria parte supra
ab eodem Baldo sibi parum constante, ad-
duximus. eo etiam vsus est Menoch. vbi su-
prà d. rem. 4. num. 8 16. & huc spectat Ancha-
rani doctrina consilio 78. dicens, quòd, vbi-
cunque nõ datur appellatio à negotio prin-
cipali, prout à laudo lato inter consanguin-
30 neos vigore statuti alicuius, ita nec dari à
sententia præambulæ compulsiois, quam
referens sequitur Cardin. Tusc. in tomo 1.
conclusio. post numerum 111. ergo similiter af-
firmandum est in hac quæstione.

Iam vides, iamque colligere potes, ex
tanta rationum, auctoritatumque varieta-
te, & contrarietate simul, quàm sit anceps,
31 quàmque difficilis quæstio hæc, cuius ve-
ram & practicandam iure resolutionem pol-
licemur, in qua tradenda & resoluenda va-
rij varia dixere, & affirmarunt. in primis
namque Abb. in cap. pastoralis num. 6. de ap-
pellat. dixit; quòd vbi cumque per statutum
remouetur appellatio à sententia alicuius
officialis; puta; potestatis, intelligi solum re-
32 motam appellationem à diffinitiuam, non
autem ab interlocutoria, quia appellatione
sententiæ intelligi diffinitiuam. & quia sta-
tutum debet intelligi, in strictiori modo, se-
cus autem (inquit ipse) vbi simpliciter ca-
uetur statuto, vt à potestate non possit ap-
pellari, tunc namque intelligi de qualibet
sententia, seu præcepto, per argumentum
leg. prime Cod. de officio prescripti pratorio & ita
Bald. consuluiffe dicit, licet consilium non
allegat.

Aliam & secundam huic contrariam, &
diuersam omnino distinctionem tradit Car-
din. Tusc. per Angel. consil. 188. citatus vbi 33
Cc 4 supra

suprà d. 1. *tomò conclus. 359. post numerum 11. num. 44. & 45.* quòd quando appellatio prohibetur ob reuerentiam iudicis, tunc admitti appellacionem ab interlocutoria, quando autem eadem prohibita est ex natura causæ, vt in momentanea possessione, admittendam tunc appellacionem non esse putant.

34 Terciam Egui Boss. in d. tractatibus varijs crimi. titul. de appella. num. 11. & 12. distinguentem inter causas & negoria ciuilia & criminalia, vt in prioribus appellacione prohibitam à diffinitiuâ, esse simul & ab interlocutoria prohibitam, ex doctrina Alexandri post Immolam in leg. patris & filij ff. de vulgari & pupill. col. 2. & Bart. in d. leg. solent ff. de aliment. & cibarijs legatis. Bald. in l. arbitrium in princ. ff. qui sardare cogant.

35 Quarta distinctio fuit Decij in cap. pastoralis num. 4. *vers. sed considerandum est, de appellatio. scribentis, quòd tunc dispositio prohibens appellacionem, non prohibet ab interlocutoria, cum simpliciter de sententia loquitur, vt si dicat, quòd à lata sententia in causa alimentorum, vel simili, non liceat appellari. nam tunc appellacione sententia intelligitur de diffinitiuâ, vt de potiori. tum etiam, quia minus læditur ius commune, quo in dubio admittitur appellatio, vt pote quia defensionem continet. at secus est (inquit ipse Decius) cum dispositio absolute & simpliciter prohibet tali in causa appellari, tunc enim dicitur prohibita appellatio etiam ab interlocutoria.*

Alij autem Doctores simpliciter cum parte negatiua, scilicet; appellacioni non defertentem ab interlocutoria vim haud fieri, & vltra suprà relatos, ita affirmant Rebuff. in commentar. ad Regias constitutiones Gallie tomo 3. titulo de appellat. in prefatione num. 13. latè Menoch. (cum tamen tribus declarationibus & aliquibus ex fundamentis, de quibus nos in disputatione mentionem fecimus) in dicit. tractatu de adipiscen. poss. rem. 4. à num. 807. cum sequentibus.

37 Quintam distinctionem scribit Achilles Person. tractatu de adipiscen. sub num. 334. *versiculo ego autem, quem sequitur Ruginell. tractatu de appellat. §. 2. cap. 3. sub num. 645. versiculo ab interlocutoria in fin. fol. 118.*

38 Et post hæc scripta vidi Escaciam de appell. quest. 17. limit. 6. à num. 18. cum sequentibus, qui vtriusque partis aliquos ex Doctoribus, eorumque rationes, ac fundamenta refert, & absolute huic posteriori parti, & opinioni inhæret, & amplectitur, quam num. 36. & 37. non solum esse affirmat veram, sed seruari etiam in praxi, & post Menoch. de arbit. lib. 1. quest. 45. num. 9. & Zucard. Angel. Anchara. Paulum & alios,

hanc etiam partem negatiuam sequitur Marcus Anton. Peregr. tractatu de fideicommiss. articulo 46. num. 50. vbi referens aliquos Doctores contrariam opinionem tenentes, semper sibi dubitabilem fuisse eorum assertionem, & plures, ex hætenus relatis Doctoribus, hanc partem negatiuam absolute, & sine distinctione, tenent cum aliquibus tamen limitationibus, de quibus statim, & in alimentis idem repetit Escacia quest. 17. limit. 7. num. 11. & 13.

Qui quidem post Paul. Castr. suprà in 39 consilio 39. quòd à sententia lata lib. 1. Decium in l. si. num. 50. Cod. de edicto diui Adri. Menoch. tractatu de adipis. poss. rem. 4. quest. 99. sub num. 817. & 818. dicunt, quòd vbi appellatio à diffinitiuâ admittitur quoad effectum deuolutiuum, non potest dici, quòd interlocutoria non possit reparari per eandem appellacionem. Et tacite videtur innuere, quòd vbi datur prohibitio appellacionis quoad vtrumque effectum, tunc irreparabilem esse interlocutoriam, & cum Bald. Zucar. Meno. & Maran. locus superius citatis dicunt, etiam in possessorio cessare hanc irreparabilitatem considerationem, cum adhuc remaneat iudicium petitorij, quo grauamen per interlocutoriam illatum reparatur, & sic respondent argumentis in contrarium adductis, & secus foret, quando super proprietate, non expetatur aliud iudicium, vt post Bald. Peregr. vbi proxime num. 48.

Sed verum nos amantes cognoscimus, harum distinctionum neutram adeò esse vniuersalem, & completam, quin difficultates infinitas quælibet admittat, quas sigillatim in specie, ne prolixus videar, non demonstro, quas quilibet poterit per sui ductum facillimè nancisci, quid sit dicendum in tam vtili, ac quotidiana questione.

Ego autem ex mente omnium Doctorum distinctionem vnâ sui meditatus, quæ & copiosa & vniuersalis videtur, cunctas vincens difficultates, & omnia comprehendens, quæ intellectum, & humilem & quietum redditura censeo: Aut enim loquimur in causa, à qua prohibetur appellatio, quoad vnum effectum tantum; nempe; suspensiuum: aut loquimur de causa, qua appellatio prohibita est quoad vtrumque, & suspensiuum, & deuolutiuum simul, vt in priori libenter admittam opinionem illorum, qui affirmant, & absolute tenent, appellacione prohibita in causa principali, intelligi etiam prohibitam ab incidenti in eam, vel emergenti grauamine, quos retulimus in posteriori parte questionis, cuius rationes, & fundamenta huic primo distinctionis membro quadrant,

quadrant, atque conueniunt, & ex his etiam adducendis in secundo.

Quo casu iudex nullam vim faciet, si huiusmodi appellacioni negauerit delationem, & per Senatum hoc ita declarandum, causam sibi remittendam esse, prout quotidie declaratur, & communiter practicatur, quod extende etiam ad statutum disponens tamen in genere, & absolute, vt si dicat, non appelletur à potestate, vel à præfecto prætorio, vel non appelletur in tali causa. nam tunc etiam ab incidentibus, & emergentibus, & alia qualibet interlocutoria sententia, vel præcepto censetur appellatio prohibita, argumento text. in l. 1. Cod. de officio præfecti prætorio, quia tunc tangit eius dispositio vniuersaliter omnes causas articulos, vt per Bart. in leg. solent ff. de aliment. lega. Bald. in l. 1. in princ. Cod. de sentent. præfecti prætorio. idem Bald. in cap. pastoralis §. fin. de officio legati. sibi contrarius in leg. si ex causa. §. nunc videndum ff. de minoribus. idem tenet Abb. in cap. pastoralis num. 6. de appellat. Philipp. Franch. in cap. interposita. §. ille. col. 5. versiculo quinto pone quod pars vel partes renuntiant, &c. de appellat. quo loci mordet Bald. in cap. causam quæ colum. fin. ante si. de rescript. & similem considerationem in statuto prohibente compromissum, facit Soci. senior consilio 300. columna 3. ad finem lib. 2.

Quod etiam probatur, nam oratio indefinita negatiue concepta vniuersalem significationem habere, & intelligentiam, dixit textus in leg. qui ducent. a. §. vtrum. ff. de rebus dubijs, & gloss. quam ibi norant Fulgo. in leg. iuris gentium. §. sed si fraudandi. ff. de pactis. Decius consilio 3. columna 3. idem in consilio 490. columna 3. Philip. Probus in cap. vt circa de electione in 6. Hieron. Cagnol. in l. 1. num. 8. ff. de regul. iuris. Decius in rubrica eiusd. tituli num. 8. & est ratio, quia negatio apposita subiecto, aut termino communi, fatigat orationem vniuersalem, vt comprobatur Couarr. lib. 1. var. cap. 13. n. 7.

Si autem statutum non ita absolute, & generaliter loquatur in appellacione neganda, sed magis in specie, vt puta; à sententia potestatis, &c. tunc solum intelligi negatam appellacionem à diffinitiuâ, non ab interlocutoria, quia cum statutum sit stricti iuris, ita strictè interpretandum esse, in strictiori, & sic in potiori significato, prout est diffinitiuâ. & quia statutum appellacionem prohibens est odiosum, & sic non ampliandum, vt comprehendat laxiorem significationem, & tunc etiam quia minus læditur ius commune, per quod regulariter permittitur appellatio quæ defensionem continet, vt in specie: ita hanc limitationem latè compro-

bant omnes Doctores relati, vltra quos, ita etiam affirmant Florin. in l. proinde §. notandum ff. ad leg. Aquil. Bald. in additio ad Speculatio. titulo de sententijs colum. 2. versiculo nomine sententiæ. Alex. in l. 2. ff. de appella. recip. & in consilio 1. 2. p. Angel. in l. fin. in prin. de leg. 1. & in leg. stipulationes non diuiduntur, de verborum obligat. & in reperio. in verbo arbitri si ex forma statuti. & hæc extensio non procedit extra terminos statuti de quo loquitur, cum, vt diximus, sit stricti iuris, non autem in alia iuris dispositione. quod adhuc etiam declaratur, nisi identitas rationis aliud suadeat, nam si ratio, propter quam appellatio prohibetur, per statutum à diffinitiuâ, seu sententia in causa, militat, & viger in interlocutoria, vt puta; quia non recipit dilationem, vel sic periculum in mora, vel alia similis: tunc etiam statuto prædicto in specie disponente, appellacionis prohibitio extendenda est ad interlocutorias, & ad totam causam, ac si generaliter & absolute disposuisset, vt in specie hanc declarationem & limitationem ponit Fel. in d. cap. causam que colum. si. circa si. de rescriptis. secundum Benedictum de Plumbino in Letiam §. absens ff. de manumissis vindicta. propter glossam in dem. 1. in verbo sentent. de re iud. & per Alex. in l. 1. ad finem princ. ff. quod quisque iuris, & allegat Paul. Castrenf. conf. 23. dicentem, & latè probantem, statutum Padicanum loquens de sententia, habere locum etiam in interlocutoria ob omnimodam paritatem rationis, quod consilium ego non inueni in meis; tamen doctrina & limitatio Felini optima, & iuridica est, quam nota.

Secundò extende, & declara supradictam resolutionem, qua diximus appellacionem prohibitam per legem, statutum, vel pactum, aliæ quauis dispositione ceteri etiam prohibitam ab incidenti, & emergenti, aliæ quauis interlocutoria: vt intelligatur non solum de ea interlocutoria simplici, & à qua aliàs non admittitur appellatio, ex leg. ante sententiæ tempus Cod. quorum appell. non recipi. & ex Concl. Trident. sess. 24. de reformatio. cap. 20. & ex eodem Concilio c. 2. de reformatione sess. 13. sed etiam de ea interlocutoria, à qua aliàs permissum est appellare, de quibus in d. capitul. Concilij Trident. & latius per nos in cap. 1. suprà hac 2. p. ex rationibus, & fundamentis quæ adduximus, ad corroboracionem posterioris partis nostræ questionis, quæ omnia hic suppletere potes, & quia esset aliàs inanis, & sine dubio ferè Doctorum, disputationis questionis. quod etiam probatur ex Menoch. in d. rem. 4. de adipiscenda possess. num. 820. & 867. dicente, hanc doctrinam supradictam procedere etiam

etiam in interlocutoria, quæ sapit, & habet vim diffinitivæ ex Zuchardo in repetitione l. si. Cod. de edict. Diui Adri. vol. num. 439. & ex Bald. in leg. unica C. si de momenta. poss. fuerit appell. & Angel. in l. si. §. penult. ff. de appellat. licet rationes quas ipse ibi adducit, nõ multum satisfaciunt Marant. in specul. 6. p. act. 2. verbo & quandoque appellatur n. 312. fol. 505. Ozascus decis. 25. num. 8. Escacia de appellat. quest. 17. limit. 6. membr. 9. à num. 5. & sequentibus fol. 399. & est de mente omnium Doctorum, de re hac tractantium absque aliqua difficultate. Marquessan. de commiss. 1. p. cap. 2. l. n. 54. post Rebuff. Contard. & alios.

Illis tamen Doctoribus asserentibus appellari posse ab interlocutoria, licet non appelletur à diffinitiva lata in possessorio, satis respondetur infra p. 3. c. 15. ad fi. versiculo qui autem contrarium, &c. quod vide.

Hoc tamen primum distinctionis membrum, quo dicimus, non esse posse; si iudex non detulerit appellatiõnem ab interlocutoria, in causa, à cuius diffinitiva prohibetur quoad suspensuum tantum, limitandum est. Primò, ut non procedat in interlocutoria lata super competentia, vel incompetentia iudicis, quia ab hoc casu etiam in causis, & iudicis priuilegiatis appellatiõnem vt legitimam fore admittendam, dicit in nostris terminis Iacob, Menoch. de adipsic. poss. d. rem. 4. num. 822. siquidem non censetur reiecta appellatio à simili interlocutoria, quanquam regulariter ab interlocutoria non recipitur, vt per Angel. consilio 195. Domina Guilielmina. idem docuit Bald. in l. 2. num. 13. Cod. de Episcop. audi. ex textu in authent. habita, vbi gloss. Cod. ne filius pro patre & cap. significantibus de officio delega. & idem tradunt Decius consil. 49. col. 2. versiculo tertio facit. Guido Papæ quest. 10. Iaf. in leg. quod infra num. 25. de re iudicata. Ruinus consilio 1. numero 4. lib. 4. Curtius Iun. consilio 124. num. 13. Minsing. in suis obseruationibus centuria 3. obseru. 35. Granut. in annotat.

ad Vestrum lib. 3. cap. 10. num. 6. & ideo hæc incompetentiæ exceptio quandocumque opponi potest, sententiæ ad executionem impediendam, siue ea procedat ex vi iudicati, siue statuti, vel pacti inter partes initi, tam in actibus iudicialibus, quam voluntariæ iurisdictionis, ita vt aliter faciens cadat à causa, ac iure suo priuetur, & processus sit ipso iure nullus, quamuis prohibeatur appellatio, quia non censetur prohibita illa, quæ interponitur à iudice incompetente, prout latè deducit, & seriatim explicat Coler. de processibus execut. cap. 1. p. 2. num. 7. vsque ad numerum 16. & c. l. p. 4. num. 54. vsque ad num. 66. Gratian. disceptationi. forens. 1. tomo

cap. 154. num. 9. & magis in specie etiam, 56 quòd quando statutum prohibet appellari, non comprehendat appellatiõnem ab incompetentiæ iudicis sententiã, sed imò eo non obstante, appellatio licita reputetur, probant Federicus consilio 66. num. 1. incipit cum secundum. sequitur Decius consil. 49. col. fi. ad medium vers. tertio facit. concludit etiam Angel. consil. 195. Domina Guilielm. in fi. Roland. consil. 33. num. 6. lib. 4. & ab aliquibus fundamentis contrariis hanc excipit, & probat opinionem Gratian. in d. discepta. forens. 1. tomo cap. 77. à princ. licet de hac limitatiõne dubitet post hæc Escacia de appellat. q. 17. limit. 6. membro 7. à n. 47. fol. 584.

Et quoniam iurisdictionis defectus, exceptio & impedimentum cætera omnia excedit, & in generali legis prohibitione, vel exclusione exceptionis, hæc quæ ex iurisdictione provenit, vt magis fauorabilis, & magis priuilegiata non censetur prohibita nec dempta. Cardinal. & Immol. in clem. 1. de sequestratione poss. & fructuum, per glossam ibi verbo non obstante. ad idem est optima glossa in cap. nostra verbo momenti de procur. & similis gl. in cap. exceptionem verbo condemnatus de exceptionibus. Barb. in cap. inabit columna 3. de prob. Domi. consil. 24. col. 5. Fel. in cap. ea qua col. 2. de re iud. & in cap. pastoralis colum. 4. de exceptio. Alex. in consilio 77. n. 8. lib. 2. Anton. Corset. in suo singula. in verbo statutum incipit statuto cauetur. Bald. in l. generaliter colum. 1. C. de Episcop. & Clericis Romanus consil. 42. & consilio 115. Paul. Castrenf. consilio 99. lib. 2. Hippolyt. in singulari 10. idem in l. ult. num. 49. ff. de iurisd. om. iud. Ludouic. Gomez. in tractatu vtriusque signature n. 75. Decius consilio 8. num. 6. & consil. 38. num. 7. Paris. consilio 45. num. 28. lib. 1. consil. 24. numero 102. lib. 2. & copiosè Vantius in tractatu de nullitat. sententiar. titulo de nullitat. ex defectu iurisd. à princ. Couarr. in pract. quest. cap. 25. num. 4. ex quibus omnibus constat simul, tale obiectum iurisdictionis, talis esse potentiæ, vt impediatur executionem trium sententiarum conformium, ergo multo magis impediatur executionem sententiæ primæ, quæ super eo lata est, & per consequens vim fieri, & omnino reponendum fore tribunal per viam violentiæ additum, declarabit.

Secundo limitandum est, & hic non inutile erit examinare illam celebrè frequentemque, & quotidianam quæstionem; an iudex Ecclesiasticus vim faciat, non defrens appellatiõnem interposita à sententiã interlocutoria, lata super legitimatione personarum, an tutor, procurator, hæres, & similes sint legitime personæ, vel non, siue

fit

fit in iudiciis summariis, executiis, & quæ celeritate in requirunt, siue aliis, à quorum principali sententiã non licet appellare, quoad effectum suspendendi, & omnia disputatiõne breuitatè profitentes in præsentia quæstione affirmatiuè dicimus: vim hoc casu iudicem facere, quoniam ab hoc grauamine, iusta & legitima reputatur appellatio, supponendo, quòd in iudiciis, quantumuis summariis & executiis, & extraordinariis personas litigatorum legitimum necesse esse. Bald. in leg. si. Cod. de edict. Diui Adri. tolent. quest. 5. princ. vers. 8. Parlador. lib. 2. rerum 60 quotidia. cap. fi. 3. part. §. 1. num. 8. & ideo in eis iudiciis incapacitatis exceptionem legitimam esse, & obtaturam, latissimè prosequitur in remedio leg. si. C. de edict. Diui Adri. & explicat Menoch. de adipsic. poss. rem. 4. à num. 757. pluribus Doctoribus relatis, Pedem. decis. 1. à num. 35. dixit, quòd in quocumque iudicio, etiam summariissimo, & sub quauis forma agitato actor, & reus debent legitime comparere ex l. licet C. de procurator. Bart. in extranea. ad reprimendum, in verbo vel legitime per text. in l. quidam referunt ff. de iure codicillorum. cum aliis allegatis à Vantio de nullitate sententiar. titulo de nullit. sententia ex defectu inhabilita. Roland. à Valle consil. 46. num. 1. & 2. volum. 2. & alij plures relati à Pedemont. vbi proximè. vbi hanc regulam dupliciter limitat, quem vide, de quibus Deo dante infra videbimus 4. p.

Quæ exceptio & obiectio talis est naturæ, & cæteras exceptiones limitat, vt non intelligantur exclusæ ab statuto, quo exceptiones omnes aduersus instrumentum & etiam guarentigiatum excluduntur, vt scriptum est à Bartol. in l. 1. §. & parui referat ff. quod vi aut clam num. 6. quam sententiã Bartoli apud omnes probatam esse testatur Parla. d. lib. 2. rerum quotidian. cap. fi. 3. p. §. 1. num. 8. quapropter quandocumque opponi potest, & etiam post tres sententias l. licet C. de procur. Hippolyt. in leg. si quis ff. de quest. num. 10. Maranta de ord. iud. 4. p. in 9. d. n. 38. & in eadem parte d. ultim. num. 16. post Bald. Alexand. & Iasonem per eum allegatos, latè prosequitur Sebastian. Vanti. vbi proximè, & in titulo an qualibet sententiã possit dici nulla. num. 16. vbi dicit, hoc procedere etiam si causa coram Principe ageretur. idem Pedemont. vbi supra num. 36. itaque nihil mirum vt etiam hoc in ea sit exceptum.

Et in specie quando iudex pronuntiat per suam interlocutoriam, procuratorem legitimum non esse, vel principalem non habere legitimam personam standi in iudicio, à simili interlocutoria licere appellare, loquendo in remedio summariissimo l. si. Cod.

de edict. Diui Adri. in quo non potest appellare, ita limitat Iacobus Menoch. de adipsic. rem. 4. num. 824. & 825. ex doctrina Bald. in l. 2. si clericus num. 4. C. de Episcop. audientia. & ex Signolo consilio 14. num. 5. dicente, appellari posse ab ea interlocutoria, qua pronuntiatum fuit, aliquem esse, vel non esse tutorem, argumento authent. habita Cod. ne filius pro patre, & eam esse rationem Bald. & Signol. sentiunt, quòd secum executionem trahit, nec alia diffinitiva speratur, ita etiam solere concedi appellare ab interlocutione lata super legitimatione personarum, scribunt Petrus Dueñas in reg. 52. fall. 1. & Nicol. Anton. Granu. in annotatione ad Vestrum lib. 3. cap. 10. num. 6. vltra quos idem tenet Angel. Soci. & Iaf. in l. arbitro columna 1. ff. qui satisfacere cogantur. Petrus Ferratiensis in praxi in forma interlocutoria super legitimatione persone. Ioan. de Anania consil. 93. viso processu. Philipp. Franc. per textum ibi in cap. ex part. 3. de appellat. colum. 2. & in cap. cum essente in fin. de appella. Salicetus in leg. post sententiã colum. 2. vers. ad 4. Cod. de sentent. & nos diximus supra cap. 1. à num. 46. cum sequentibus in hac 2. p.

Et ideo dixit in beneficio Curato, (in 66 quo proceditur summariè secundum clem. dispensiofam de iudiciis, & non admittitur in eius prouisione appellatio ex Concil. Trid. sess. 24. de reformatione. cap. 18. & sess. 7. c. 13.) inquit igitur Hieronym. Gonzal. in regul. referua. titulo in annotatio. nulli. & attent. in causis benefi. num. 187. & 188. quòd hoc casu admittitur appellatio si interponatur à declaratione, vel non declaratione, quòd aliquis ex oppositoribus fit, vel non sit filius patrimonialis, aut aliàs persona legitima, ex Menoch. vbi proximè, & Antonio Grauatio, Petro Dueñas supra relatis, & Bald. in Margarita decretalium verbo appellatio quest. 8. qui Gonzal. ita loquitur retento themate numero 187. vbi loquutus est de Parochiali & beneficio curam animarum habere. & ideo in quæstione concludo, vim facere iudicem, non admittentem appellatiõnem ab interlocutoria, super legitimatione personæ, etiã in causis summariis & executiis, & aliis, à quorum diffinitiva non appellatur quoad effectum suspensuum.

Iterum & nunc alia se offert tollenda difficultas, quæ solet oriri ex illa quæstione; an in his casibus & causis, à quarum diffinitiva non licet appellare, quoad suspensiuum saltem, si appellatio non admittatur ab inordinato processu, vis fiat à iudice. Et notabilis oritur difficultas, imò augetur ex resolutione principalis nostræ quæstionis, quã sursum veram vocauimus, ac probauimus etiam,

etiam, appellationem; scilicet; non admittendam super incidentibus, vel emergentibus, in simili causa non appellabili. ad quam pariter, quod in precedenti respondeo, vim fieri, scilicet, quoniam hoc casu appellationem permissam esse, omnes fatentur, siquidem Zuch. in l. fi. Cod. de edicto Diui Adria. fol. numero 436. affirmat, quod licet in iudiciis possessoris, aliisque similibus casibus non recipiatur appellatio, quoad causam merita, & substantiam, hoc est, quoad sententiam diffinitiuam, & finalem causae decisionem; nihilominus tamen ab inordinato processu recipitur.

Idem quod Zuch. ante docuere Bald. in cap. ex conuisione num. 1. de restitutione spolia. cuius originaliter fuit doctrina haec, ubi reputat notabile dignum, Iason in l. 1. num. 5. versiculo limita 2. qui singulare commendat C. de honorum poss. secundum tab. ubi Decius num. 6. versiculo 5. & ab ordinato. idem Decius in d. limi. fi. num. 47. versiculo sed possit. Bart. in l. 2. colum. 2. ff. de appella. recipi. idem affirmant Caelianus Cota in suis memorabilibus, verbo appellari non licet, Couart. in pract. questio. cap. 23. num. 8. versiculo ceterum licet. Natta consilio 121. num. 4. lib. 1. Ioseph Ludouicus decis. 39. num. 8. & idem dicit Ozafeus decis. 25. num. 14. Petrus Surd. decisione Mantua. 16. num. 16. & 17. Hieronym. Gonzal. in regul. referuato. post glossam 9. §. 1. in annotation. contra nullita. & attenta. in causis benefi. num. 202. & gloss. 6. num. 224. & 225. de quo articulo quia late tractauimus infra 4. p. cap. 13. per totum, hic omitto.

Nec est ferendus Gonzalez ibi, qui, numero 222. cum sequenti. hac sumpta occasione appellationis ab inordinato processu, de quo loquuntur Doctores, ad grauamina alia voluit eam extendere, citatis aliquibus ex supradictis autoribus, qui omnes solum loquuntur vno ore in inordinati processus grauamine, sicque in aliis ab eius doctrina cauendum est, cum supradictis omnino repugnet. quod autem de appellatione ab incompetentia iudicis dicit, admittendus est ex his, quae paulo ante diximus, quod veritas est, quod nota ne decipiari. vide etiam quae nos supra cap. 1. num. 46. & sequentibus in hac 2. p. diximus.

Ex qua resolutione infero, vim fieri à iudice non admittente, seu deferente appellationi ab eo positae, eò quod ubi debeat procedere summarie contra text. in d. clem. sepe de verborum signifi. & seruate ordinem ibi traditum, procedit ordinariè, seruato iuris ordine, & terminis, altera partium contradicente: quia cum tunc id facere, nec sic procedere valeat, argumento text. celebris

in d. clem. sepe. ibi, si tamen in praemissis casibus solemnis ordo iudiciarius in toto, vel in parte non contradicentibus partibus obseruetur, non erit processus propter hoc irritus, nec etiam irritandus. & ponderando illa verba, (partibus non contradicentibus) quoniam si contradicunt, processus erit irritus. Quam etiam considerationem exigit gloss. ibi verbo solemnis ordo, & verbo non contradicentibus, in verbo partibus. ubi circa haec multa dubia proponens, resoluit; omnino videnda ad propositum, quam sequuntur ibi Cardi. Petrus Anchara. Immola, & nouissimè repetentes. & late Marant. in 4. diff. per totam. quapropter ab hoc grauamine appellari licere, appellationemque legitimam esse, rectè affirmat Marc. Anton. in celeberrimo suo consilio 121. num. 3. tomo 3. rationem deducens numero sequenti, ex doctrina, quam mox diximus, quia etiam in iudiciis summaris, in quibus licet alias non possit appellari, tamen appellare permitti ab inordinato processu, & quod etiam idem dicendum est, iudicem in viis executiuis iudicij ordinem perturbantem, & procedere velit ordinariè; & idem ego intelligo à fortiori in casibus econtra, quando debuisset ordinariè procedere, vel summaria, vel executiua via rem cognoscat, vt notatur in d. gl. & dicti Doctores, bene probat Bartol. in const. ad reprimendum inter tractatus eius verbo summarie n. 33. & supra.

Aliterque dicendum erit, quando ita vel à iure iudice, vel à Papa procedere iubetur, secundum dict. clem. sepe in princ. non tamen quando iudicis potestati hoc relinquatur, vt possit sic procedere, iuxta textum in d. clem. dispendiosam de iudiciis. & ibi dicit verbo valeat. gloss. quia tunc etiam partibus reluctantibus, potest ordinariè procedere, vt firmat glossa verbo non contradicentibus in princ. & clem. sepe. quia quidquid iudicis potestati relinquatur, id subicitur iuris necessitati, leg. non quidquid ff. de iudiciis. & tenet Caelianus Cota in memorabilibus verbo arbitri cui data est potestas. per Baldum in leg. nulla circa si. ff. de legibus. argumento illius text. & eorum quae tractat Innocent. in cap. nouit in 1. columna post princ. de iudiciis, & ex aliis dicentes, quod arbitri cui data est potestas procedendi summarie, & de plano, potest nihilominus procedere ordinariè, & eius processus valebit, quoniam seruare ordinem iudiciarium, non potest nocere, & idem tenet Maranta in d. 4. diff. quapropter cum nullum potest grauamen considerari, appellatio inanis censenda est, nec admittenda, quia generale est in omnibus casibus, in quibus aliquid committitur à lege, vel à superiori,

superiori, in potestate iudicis, & non in necessitate, vt quia potest aliquid facere, si vult, non tamen tenetur, iuxta d. l. non quidquid. quia tunc si iudex illud non facit, non potest ab eo appellari, ex quo facere non debebat, secundum Felinum in cap. super hiis n. 5. de accusatio. Marant. de ordine iudicio. 6. p. titulo de appell. n. 354. pro cuius appellationis delatione, si curia audeatur, vim non fieri, iudicij causam remittendam declarabitur, prout etiam & nos late probauimus infra 3. p. c. 13. per totum.

Aliam etiam nostra resolutio patitur limitationem, vt scilicet in summaris & possessoris, aliisque iudiciis, à cuius diffinitiuam non admittitur suspensiuam appellatio, tamen ab admissione testium inhabilium, vel post terminum probatorum, licitam esse, ex Bald. Auferio. Ozafo, Vestrio, Contard. & aliis probauimus supra cap. 1. num. 154. hac 2. p. & supra.

Vltieriùs limitatur, quando sententia esset lata per iniuriam, seu dolum, quia tunc potest appellare ab eadem interlocutoria. Baldus consilio 217. verba libelli in fi. sub num. 9. versiculo concludendo lib. 2. Nicellus de concordia glossa concord. 6. versiculo 9. sub numero 26. fol. 191. Rebuff. tractatu de sentent. execut. articulo 9. gl. 5. n. 9. vers. fallit quando. Marant. in speculo p. 6. actu 2. princ. in verbo & quandoque appella. limi. 10. num. 315. fol. 506. Escac. de appellat. quest. 17. limi. 6. membro 7. à numero 76. & sequentibus. fol. 338. Brededo tractatu de appellat. part. 1. tit. 11. verbo lex columna 23. latissimè Casar Contard. in leg. vnic. limi. 10. numer. 1. 2. 3. & sequentibus. qui num. 1. & sub num. 2. quem sequitur Escacia num. 77. hoc ampliat in sententia lata per latam culpam, quae dolo æquiparatur. quae nota, quia iam sic practicaui.

Et ratio huius limitationis ea est, quia sententia lata per dolum iudicis, nulla est, adeò vt non transeat in rem iudicatam, Contard. supra num. 7. & Escacia num. 78. est ergo vniuersalis, & communis limitatio ad omnes sententias, merentes executionem, vt illam omnimodo amittant, quando sententia ex aliquo iuris defectu nulla est, vel quando sententia est euidenter iniusta, quae nulla æquiparatur, quia quod nullum est, executionem non meretur. textus est in l. 4. §. condemnatum ff. de re iudic. Bald. in l. vni. columna 2. num. 5. vers. de quo quero Cod. si de moment. possit. Abb. consilio 15. in causa quae paulo post in princ. lib. 2. Marant. in suo speculo part. 6. actu 2. princ. in verbo & quandoque appellatur limi. 6. num. 311. fol. 505. Vestrius in praxi lib. 7. cap. 3. versiculo ad ubi sub num. 6. fol. 195. Esca. ubi proxime n. 79. & sequentibus.

Salgado de protect. Reg. Tom. 1.

Lancelot. Robert. de attent. 2. p. c. 12. limi. 25. num. 15. Achilles Personat. tractatu de adipsi. poss. num. 334. & 347. versiculo praterca dato tomo 3. p. 2. fol. 269. Ioan. Baptist. Pontanus tractatu de spolio lib. 4. & ex Bart. mente tenet late Casar Contard. in dict. leg. vnica limi. 9. num. 2. Cod. si de moment. poss. Zuch. in l. fi. numero 447. C. de edicto Diui Adria. Menoch. de adipsi. poss. rem. 4. quest. 100. numer. 850. quia dispositio generalis non trahitur ad ea, in quibus est euidentis iniquitas. plurimos citat Contard. ibi d. limi. 9. numero 4. & 14. & nos dicimus late infra 3. part. cap. 9. per totum, & variis etiam in locis, ubi quam plures alios Doctores congestimus.

Secundo autem distinctionis membro quaestio principalis proposita, nempe; quando fumus in causis, à cuius diffinitiuam sententia appellatio prohibita est, quoad vtunque effectum, & deuolutiuum, & suspensiuum simul, admitto libentissimè opinionem illorum affirmantium, prohibitam appellationem à diffinitiuam in aliqua causa, prohibitam non censi ab interlocutoria, lata super incidentibus, vel emergentibus articulis in ea, etiam si sit quolibet grauamen, & non qualificatum; nempe; vt non habeat eius interlocutoria vim diffinitiuam, nec sit prauidicialis causae principali; quod pro hoc solido & euidenti fundamento. quoniam tunc permittitur ab interlocutoria mera appellari ante diffinitiuam: inter alias limitationes, nempe, quando grauamen per interlocutoriam illatum, non potest reparari per appellationem à diffinitiuam, probatur in Concilio Trident. sess. 24. de reformat. c. 20. ibi, nisi à diffinitiuam, vel à diffinitiuam vim habente, vel eius grauamen per appellationem à diffinitiuam reparari nequeat, &c. text. etiam in l. 2. ff. de appellat. recipi. l. 13. titulo 23. part. 3. l. 3. titulo 18. lib. 4. recopil. Bartol. in d. l. 2. ubi omnes ceteri Doctores in leg. Cod. de Episcop. audient. Rebuff. in repetit. leg. quod insir. numero 76. versiculo 3. quando damnus, &c. Cardinal. Tuscus 1. tomo consilio 359. Paz in praxi 6. part. tomo 1. in proaio numero 20. cum sequentibus. Carter. in practica crimin. in 2. tractatu de iudiciis & tortur. §. circa quintum num. 21. Marfil. in pract. §. nunc videndum numero 2. & in §. expedita num. 70. & in l. 1. in princ. numero 14. Caelianus Cota in memor. versiculo appellatione interposita nihil in noua. Anton. Gomez 3. tomo variarum cap. de tortura reorum. num. 23. Franc. Marc. decis. 60. incipit. quan. qualiter sit perueniendum. num. 5. Prosperus Farinac. in praxi crimin. quest. 38. numero 12. cum sequentibus. Bernard. Diaz regul. 39. Petrus Dueñas reg. 52. fall. 2. Rebuff. ad concordat. a Francis titulo de simulis appellat.

D d i i

*in rubr. sub gl. prima in fi. vers. fallit quando gra-
uamen. fol. mibi 688. Lancelot. Robert. de
attenta. 2. p. c. 12. limi. 1. n. 92. cum aliis exa-
ctissimè adductis in specie supra hac 2. p.
cap. 1. vbi allegaui quamplurimos Doctores
alios vltra hinc citatos à princ.*

- 82 Ergo in casibus, in quibus nullo modo à diffinitiva permittitur appellare; grauamen illatum absque dubio dicendum est irreparabile, per appellationem à diffinitiva, cum nulla expectetur appellatio, nec remedium aliud, quæ ratio non conuenit: vbi tantum prohibetur appellatio quoad effectum suspensiuum, cui nihil detrahitur, quominus possit de sua iustitia & iniustitia, seu grauaminibus, sibi factis in prima instantia, à iudice inferiore, pars docere coram iudice ad quem, prosequendo suam appellationem, vt omnia vel annullentur, rescindantur, vel reuocentur, licet interim sententia diffinitiva ad executionem trahatur; non ideo impeditur appellatio, & eius prosecutio. Et sic non possumus dicere tali casu, non esse appellationem, qua possit quodlibet grauamen reparari, quia quoad id, integra manet
- 83 appellandi permissio, sed tantum quoad executionem sententiæ, quod est multum diuersum, & nullum inconueniens, quominus appellatio ab ipsa interposita, desinat reparare præcedens grauamen, prout probant manifestè Doctores supracitati, pro parte negatiua huius quæstionis principalis, vbi quamplurimos retuli, hoc ipsum euidenter sentire, dum firmiter, quod vbi datur appellatio deuolutiua, non dici grauamen irreparabile, per appellationem à diffinitiva, vt secus esse videatur, quando quoad vtrumque effectum appellatio est prohibita. Vide quæ diximus supra à n. 39. cum sequentibus hoc cap.

Et hanc nostram opinionem fert Concilium Trid. sess. 13. de reform. c. 13. (quod hæcenus nunquam vidi ponderatū, nec etiam allegatū ad propositum.) quod postquam disposuerat, vt ne in causis criminalibus appelleretur ab interlocutoriis, sequitur dicens (nisi grauamen huiusmodi per diffinitiuam sententiam reparari, vel ab ipsa diffinitiva appellari non possit) qui Concil. Trid. locus intelligendus est, quando nullo modo appellari potest à diffinitiva, nec quoad suspensiuum, nec quoad deuolutiuum: non tamen quando appellatio non suspendit effectum sententiæ, & admittitur quoad deuolutiuum. quia tunc non potest dici, non posse appellari, ex his, quæ iam dicta sunt.

Et quoniam Concilium Trid. dixit (vel ab ipsa diffinitiva appellari non possit) & vbi in iure, vel dispositione inuenimus, appel-

lari non posse; intelligere debemus de vtro- 85 que effectu esse prohibitionem, tam deuolutiuo, quam de suspensiuo, simul & semel; non tamen de suspensiuo tantum, ita eleganter tenet Decius in rubr. de appella. num. 5. Rol. à Valle. consilio 77. viso num. 16. lib. 2. Abb. in cap. ad reprimendum de officio ordinarij. quos referens sequitur Lancelot. Robert. de attenta. 2. part. cap. 12. limi. 2. 5. numero 29. & idem in eadem 2. p. cap. 12. limi. 53. num. 58. & hoc idem non obscure sentit Petrus Surdus decis. 36. num. 21. & 22. cum sequentibus. qui expressè loquitur, quando omnino denegatur appellatio recursus, vbi disputat, quid quando datur ad Principem supplicatio, quo casu ab emergentibus pariter dicit appellationem esse permittendam, quia sup- 86 plicatio pendet à voluntate Principis, quod impossibile reputatur, iuxta l. apud Iuliam. §. ff. de lega. 1. l. quis cum maior. in prin. ff. de bonis lib. quem omnino vide per totam decisionem; ergo de appellatione omnimodo & absolute prohibita intelligendum est Concilium. Vide quod annotauimus infra n. fi. hoc cap.

Quod Tridentinum Concilium non sine mysterio id decidit in criminalibus causis, vt ex eo patet, in quibus quando appellatio prohibetur, rard aut nunquam prohibetur, quoad effectum suspensiuum tantum, sed quoad vtrumque simul, vt in duce seditionum, notorio criminoso, conuicto confesso, virginum raptore, & similibus suo loco infra 3. p. dicendis, & sic de his prohibitionibus intelligendum est.

Quo etiam sensu intelligendus est Egidius Bossius in tractatibus varijs crimi. titulo de appellat. num. 10. & 11. vbi dicit, quod licet vbi prohibetur appellatio à principali, non etiam intelligitur prohibita ab accessoriis, & impensis, ex Doctoribus ibi adductis per eum. Vbi autem prohibetur appellatio in delictis, non intelligitur prohibita ab incidentibus, seu emergentibus, ex Bart. in l. arbitrio in primis verbis ff. qui satisdare cogantur, quoniam quando in istis prohibetur, semper ferè est quoad vtrumque effectum, & sic ad 88 ea, quæ frequentius accidunt, iura adaptari debent, l. nam ad ea. de legibus.

Quo etiam sensu intelligendi sunt Ang. consilio 46. incipit viso puncto sub n. 7. vers. licet autem & consil. 188. incipit sed nunc numer. 2. Marant. in praxi. 6. part. titulo de appellat. numero 355. Hieronym. Gonzal. in regul. referua. gl. 9. §. 1. tit. de nullis. & attenta. n. 201. dicentes, ab interlocutoria summa cum ratione posse appellari; quando à diffinitiva prohibitum est, rationem reddentes, quia gra- 89 uamen interlocutoria non speratur, posse reparari, per appellationem à diffinitiva, cum

cum ab illa non possit appellari. quæ ratio nullo modo conuenit ei appellationi, quæ potest interponi, & sequi coram superiori, licet interim sententia exequatur, cui appellationi nihil detrahitur quoad hunc effectum, vt possit reparare grauamen, & ita plures DD. intelligendi sunt, non aliter, vt supra diximus.

Quo etiam modo intelligitur quod dicunt Archidi. Ioan. Anton. & Geminian. 90 in cap. vt inquisitionis de hereticis lib. 6. dicentes, quod licet hæreticus non possit appellare à diffinitiva; poterit tamen appellare ab interlocutoria, in eadem causa lata, quia eum his in casibus appellatio prohibita sit, quoad vtrumque effectum; nimirum; grauato per interlocutoriam permittatur appellatio, quia ex quo nullum habet recursum post sententiam diffinitiuam, æquitas, quam in huius quæstionis membri resolutione sequutus fui, simul cum iuris ratione suadet, vt omnes causæ particulæ rimentur, & iterum ac iterum inspiciantur, & iustificentur eo modo, vt quando deueni-

91 tur ad diffinitiuam, veritas eluceat, & nullum dubium & obscuritatem habeat, eaque prolata, sine scrupulo ad executionem, non admittitur appellatio, queat deueniri; pro quo expendo textum famosum in l. ne causas Cod. de appellat. ibi, quoniam verendum est, ne lis incognito negotio dirimatur, adempta copia conquerendi, &c. iuncta l. 1. ff. à quibus appellare non licet, & quæ notant gloss. & Doctores in d. leg. ne causa, ideoque prædictorum omnium Doctorum doctrina procedit; quando sibi aliquo appellationis remedio grauato non potest provideri; secus autem esset, si eo providere valuisset; vt bene respondet, & intelligit Menoch. de adipiscen. poss. rem. 4. numer. 817. & præcipue n. 819. quem vide

92 Et tadem hac nostra opinio probatur ex text. argumento in l. 1. §. quæstionum ff. de appellat. ibi, si quis fortè interloquutus fuerit, Principem se consulturum; cum possit post rescriptum prouocare. per quem text. & per l. 2. vbi gl. & B. ff. de appell. recipi. & Bal. in l. 2. c. de Episcopa. audi. dixit Anton. Natta in conf. 121. n. 4. quod omnino dicitur grauamen irreparabile per appellationem à diffinitiva illud, à cuius diffinitiva non appelleretur, quia est prohibitum, & ita à prædicto grauamine appellari posse.

93 Igitur in quæstione principali duæ sunt regulæ constituendæ. Prima regula sit, iudicem Ecclesiasticum vim non facere, non deferentem appellationi emissa ab interlocutoria, lata super articulis incidentibus, vel emergentibus in causa, à cuius diffinitiva, Salgado de protect. Reg. Tom. I.

seu negotio principali non admittitur appellatio quoad vnum effectum, suspensiuum scilicet, quam regulam admittas cum declarationibus suprapositis in primo distinctionis membro quæstionis principalis. Secun- 94 da regula sit, iudicem Ecclesiasticum vim euidentem facere, si negauerit, recusauerit, ve deferre appellationi ab interlocutoria, quouisve alio grauamine, emissa in causa prosecutione, à cuius diffinitiva nullo modo admittitur appellatio, nec quoad effectum suspensiuum, nec etiam quoad deuolutiuum. quæ regula colligitur ex secundo membro distinctionis præfatæ quæstionis nostræ.

95 Et ad complementum atque omnimodam perfectionem nostræ resolutionis, illud debes annotare, quod inter nostros, in duas itum est sententiæ, alij vt in possessoriis de iure ciuili appellatio sit prohibita, quoad suspensiuum effectum dumtaxat, alij verò directè contrariam opinionem tenuerunt, vt scilicet; sit prohibita quoad vtrumque effectum, & deuolutiuum & suspensiuum simul, quam magna Doctorum caterua fuit amplexa, quorum nomenclaturam recensimus infra 3. p. c. 12. vers. vltra quos hanc insuper à n. 63. quam communem & magis communem esse quam plures affirmarunt, de quo vide ibi. qua opinione attempta nihil mirum, vt nonnulli Doctores asseuerassent, à sententia interlocutoria lata in possessorio appellationem habere vtrumque effectum, ex eo moti, quia à diffinitiva prohibita extat (vt plurimi putarunt) quoad vtrumque effectum, & sic hac opinione attempta, illi Doctores in nostra quæstione rectè procedunt, & loqui dicendum erit, iuxta ea quæ hæcenus dicta sunt, & quæ nos aduerimus d. c. 12. in d. 3. p.

CAPVT VII.

A sententia aduersam qualitatem habente, alia quæ prohibet, alia appellationem permittens, si appellationi emissa iudex in totum non deferat: an violentiam facere dicatur. & quid quando vna qualitas apponitur conditionaliter ad aliam, aut etiam successiue.

S V M M A R I V M.

Appellationi à tota sententia an sit deferendum, quæ partim prohibet, partim permittit appellare. n. 1. Favor & odium vbi concurrunt, dispositio an censetur odiosa in totum. n. 2. Sententia, quæ partim prohibet appellationem, D d 2 partim